

เอกสารประกอบการพิจารณาเบื้องต้น

ร่าง

พระราชบัญญัติ

ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

(นายเจริญ จรรย์โกมล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน กับคณะ
นายนิยม วรปัญญา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน กับคณะ และ
นายณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

สำหรับสมาชิกวุฒิสภาได้ใช้ในการติดตามผลการพิจารณาร่าง พ.ร.บ.
ในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ ของสภาผู้แทนราษฎร

จัดทำโดย

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

อ.พ.(ร) ๔/๒๕๕๑

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มีผู้เสนอเพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณา รวมจำนวน ๓ ฉบับ คือ

๑. เสนอโดยนายเจริญ จรรย์โกมล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน กับคณะ เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๑ และได้รับการบรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๕ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๑
๒. เสนอโดยนายนิยม วรปัญญา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน กับคณะ เมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๑ และได้รับการบรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๑ และ
๓. เสนอโดยนายณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทย กับคณะ เมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ซึ่งยังมีได้บรรจุระเบียบวาระ และสภาผู้แทนราษฎร ได้ลงมติในวาระที่หนึ่งรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๓ ฉบับ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๙ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๑

เอกสารประกอบการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภาในเบื้องต้น ทั้งนี้ ก่อนที่สภาผู้แทนราษฎรจะลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และเสนอให้วุฒิสภาพิจารณาต่อไป ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ธันวาคม ๒๕๕๑

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นายณัฐ ผาสุข ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นายสุชาติ พันทองคำ ผู้อำนวยการกลุ่มงานกฎหมาย ๒
นางสาวสมสมร นาคนาค นิติกร ๖
นางสิริกัญย์ ส่องแสง เจ้าหน้าที่งานธุรการ ๖ นายพัลลภ วงศ์พานิช เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๓
กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๙๖

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๔๒
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ท่านสมาชิกวุฒิสภา และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสารประกอบการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมวุฒิสภา สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติได้จากเว็บไซต์วุฒิสภา www.senate.go.th

หรือขอรับเอกสารประกอบการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติได้ที่ศูนย์บริการข้อมูลกฎหมาย วุฒิสภา อาคารรัฐสภา ๒ ชั้น ๑ หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๖๕

๑๗. นายนิยม ช่างพินิจ	๑๘. นายนิยม วรปัญญา
๑๙. นายพิเชษฐ พันธุ์วิชาติกุล	๒๐. นายพิศกดิ์ จิตวิริยะวาทิน
๒๑. นายพุฒิพงศ์ สงวนวงศ์ชัย	๒๒. นายมานะ โลหะวณิชย์
๒๓. นายยรรยง ร่วมพัฒนา	๒๔. นายวัชรพล โตมรศักดิ์
๒๕. นายวิชาญ คุณากุลสวัสดิ์	๒๖. นายวิวัฒน์ชัย โหดระไวศยะ
๒๗. นายสกล เขมภักดิ์	๒๘. นายสงกรานต์ จิตสุทธิภากร
๒๙. นายสัมพันธ์ ตั้งเบญจผล	๓๐. นายสาทิพย์ วงศ์หนองเตย
๓๑. นายสุทิน นพขำ	๓๒. นายสุรจิตร์ ยนต์ตระกูล
๓๓. นานสุวัฒน์ วรรณศิริกุล	๓๔. นายอลงกรณ์ พลบุตร
๓๕. นายอนันต์ ผลอำนาจ	๓๖. นายอนุวัฒน์ วิเศษจินดาวัฒน์

หมายถึง กรรมการในสัดส่วนของรัฐบาล

ร่างพระราชบัญญัติว่าโดยเรื่องคณะกรรมการ กบว. ชุดที่ ๑๖ (๒๕๖๖) พ.ศ. ๒๕๖๖

ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ
แห่งร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

๑. สรุปประเด็นสำคัญจากการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ
 ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
 มีผู้เสนอเข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๓ ฉบับ ดังนี้

- ๑) นายเจริญ จรรย์โกมล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน
กับคณะ เป็นผู้เสนอ
- ๒) นายนิยม วรปัญญา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน
กับคณะ เป็นผู้เสนอ
- ๓) นายณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทย
กับคณะ เป็นผู้เสนอ

โดยที่ร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๓ ฉบับ มีสาระสำคัญทำนองเดียวกัน ที่ประชุม
จึงเห็นชอบให้พิจารณารวมกันไป โดยผู้เสนอได้แถลงหลักการและเหตุผลตามลำดับ ดังนี้

นายเจริญ จรรย์โกมล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน
ได้แถลงหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. .... ต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ดังนี้

หลักการ

ยกเลิกมาตรา ๕๔ แห่งกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๕๔ แห่งกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม
บัญญัติให้กรมทางหลวงชนบทต้องยุบเลิกไปภายใน ๑๐ ปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ
แต่เนื่องจากภารกิจปัจจุบันที่กรมทางหลวงชนบทดำเนินการอยู่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง
ต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านทางหลวง และการกระจายความเจริญสู่ชนบท ซึ่งเป็นนโยบายหลัก
ของทุกรัฐบาล โดยกรมทางหลวงชนบทมีหน้าที่หลักในการกำหนดมาตรฐานทางการก่อสร้าง

และการบำรุงรักษาทางทั้งทางหลวงชนบทและทางหลวงท้องถิ่นที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองท้องถิ่น (อปท.) ควบคุมในทางวิชาการงานทางฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ทั้งระดับผู้ปฏิบัติและระดับผู้บริหารของ อปท. ทั่วประเทศ กำกับและตรวจตราให้เป็นไปตามมาตรฐานและหลักวิชาการตามที่กำหนดไว้ วิจัยและพัฒนางานทางเพื่อสนับสนุนการพัฒนาทางหลวงชนบทและงานทางหลวงท้องถิ่น ให้คำปรึกษาและให้ความช่วยเหลือในด้านวิชาการแก่ อปท. นอกจากนี้กฎหมายทางหลวงได้กำหนดให้กรมทางหลวงชนบทมีหน้าที่เพิ่มขึ้นจากเดิมและมีสาระสำคัญ ๒ ด้าน คือ ด้านกำกับตรวจตราและควบคุมทางหลวง และด้านควบคุม รักษา ขยายและสงวนเขตทาง จึงมีควรจำเป็นต้องมีกรมทางหลวงชนบทไว้รับผิดชอบภารกิจดังกล่าวซึ่งมีความสำคัญต่อระบบการคมนาคมขนส่งทางบกของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

นายนิยม วรรณญา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

ได้แถลงหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และชี้แจงในเบื้องต้นต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ดังนี้

หลักการ

ยกเลิกมาตรา ๕๔ แห่งกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๕๔ แห่งกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม บัญญัติให้กรมทางหลวงชนบทต้องยุบเลิกไปภายใน ๑๐ ปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ แต่เนื่องจากภารกิจปัจจุบันที่กรมทางหลวงชนบทดำเนินการอยู่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านทางหลวง และการกระจายความเจริญสู่ชนบท ดังนั้นในการบริหารจัดการของกรมทางหลวงชนบท จึงจำเป็นต้องมีการดำเนินการกำหนดมาตรฐานให้เหมาะสมกับการควบคุมในทางวิชาการ และเพื่อประโยชน์ในการควบคุมงบประมาณทั้งยังทำหน้าที่สำคัญในการดำเนินการก่อสร้างปรับปรุงถนน ซึ่งจำเป็นต้องใช้งบประมาณภายใต้การควบคุมที่เหมาะสม จึงเป็นการสมควรที่กรมทางหลวงชนบทจะต้องดำเนินการในทุกส่วนที่มีอำนาจอย่างต่อเนื่องตลอดไปโดยไม่มีการโอนถ่ายอำนาจไปสู่ส่วนราชการอื่น ซึ่งหากมีการโอนกิจการอำนาจหน้าที่ไปยังกรมทางหลวงหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้วแต่กรณี อาจส่งผลกระทบต่อในการบริหารจัดการในอนาคตได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

คำชี้แจงในเบื้องต้น

การเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เนื่องจากมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดให้กรมทางหลวงชนบทต้องยุบเลิกไปภายใน ๑๐ ปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวใช้บังคับ แต่ภารกิจของกรมทางหลวงชนบทที่รับโอนมานับแต่ก่อตั้งมีมากมายหลายส่วน ได้แก่ ทางหลวงของกรมการเร่งรัดพัฒนาชนบท ทางหลวงของกรมโยธาธิการ ทางหลวงที่ราษฎรร่วมกันสร้างขึ้น และทางหลวงที่ทหารสร้างขึ้น ซึ่งถนนเหล่านั้นบางสายยังขาดการปรับปรุงบำรุงรักษา ทำให้ต้องมีการแก้ไขกฎหมายเพื่อที่จะไม่ให้เกิดการยุบเลิกกรมทางหลวงชนบท นอกจากนี้เห็นว่าภารกิจความรับผิดชอบของกรมทางหลวงชนบทและกรมทางหลวงต่างกันและไม่มีความซ้ำซ้อน เนื่องจากกรมทางหลวงชนบทรับผิดชอบทางโครงข่ายเชื่อมโยงระหว่างทางหลักกับทางผ่านหมู่บ้าน

นายรัฐมนตรี ประเสริฐสุวรรณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทย

ได้แถลงหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และชี้แจงในเบื้องต้นต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ดังนี้

หลักการ

ยกเลิกมาตรา ๕๔ แห่งกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๕๔ แห่งกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม บัญญัติให้กรมทางหลวงชนบทต้องยุบเลิกไปภายใน ๑๐ ปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ แต่เนื่องจากกรมทางหลวงชนบทมีส่วนช่วยให้ระบบเศรษฐกิจของประเทศเจริญเติบโต อันจะมีผลต่อคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของประชาชน การยุบรวมกรมทางหลวงชนบทย่อมส่งผลกระทบต่อโครงการต่าง ๆ โดยเฉพาะการพัฒนาทางสายรองที่มีความสำคัญต่อระบบคมนาคมขนส่งทางบกของประเทศที่กำลังดำเนินอยู่ ต้องหยุดชะงักเนื่องจากยุบรวมกับกรมทางหลวงหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะทำให้การดำเนินการบริหารจัดการโครงการต่าง ๆ ขาดความคล่องตัวและต่อเนื่อง ดังนั้น การยกเลิกบทเฉพาะกาลมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๐ นี้ น่าจะส่งผลให้ประชาชนในท้องถิ่นทั่วประเทศได้รับสาธารณประโยชน์ ด้านการคมนาคมขนส่งที่ดีขึ้น ตลอดจนสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ข้าราชการของกรมทางหลวงชนบทในการปฏิบัติหน้าที่ต่อไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

คำชี้แจงในเบื้องต้น

การเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีเหตุผลสนับสนุนเพิ่มเติม ดังนี้

- ในส่วนของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ คณะกรรมการที่กระทรวงคมนาคม ตั้งขึ้น คณะกรรมการพัฒนาระบบข้าราชการ และคณะกรรมการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่างมีความเห็นชอบให้คงกรมทางหลวงชนบทไว้ โดยในส่วนของคณะกรรมการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เห็นชอบให้กรมทางหลวงชนบทมีภารกิจดูแลทางหลวงสายรองที่มีความสำคัญ และให้ถ่ายโอนถนนสายย่อยและโครงข่ายที่ไม่มีความสำคัญให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้น จึงต้องมีการคงกรมทางหลวงชนบท เพื่อเป็นการวางโครงข่ายให้เชื่อมโยงกันทั่วประเทศ เนื่องจากมีถนนสายรองอีกหลายสายยังคงต้องมีการพัฒนา

- กรมทางหลวงชนบทมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมสนับสนุนทางด้านวิชาการ และส่งเสริมมาตรฐานการทางแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนจัดทำแผนพัฒนาโครงข่ายทางหลวงชนบทและทางหลวงท้องถิ่นให้เชื่อมโยงกันอย่างมีประสิทธิภาพ

ต่อจากนั้น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น และตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... โดยสรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

๑.๑ ประเด็นสำคัญที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้มีการอภิปรายอย่างกว้างขวาง

๑.๑.๑ กรณีเกี่ยวกับผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เห็นว่า ในการเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เหตุใดจึงไม่มีการเสนอจากคณะรัฐมนตรี ทั้งที่สาระสำคัญของกฎหมายเป็นเรื่องผูกพันกับงบประมาณแผ่นดิน อาจจะมีสาเหตุเนื่องจากการขัดแย้งกับการปฏิรูประบบราชการที่ให้ถ่ายโอนภารกิจและงบประมาณจากส่วนกลางและส่วนภูมิภาคไปสู่ท้องถิ่น ตามหลักการกระจายอำนาจ

๑.๑.๒ กรณีการยกเลิกบทเฉพาะกาล มาตรา ๕๔ ตามมาตรา ๓ ที่กำหนดให้ยกเลิกมาตรา ๕๔ ซึ่งให้กรมทางหลวงชนบทต้องยุบเลิกไปภายใน ๑๐ ปี นับแต่พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๐ ใช้บังคับนั้น มีทั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยกับการยกเลิกดังกล่าว

โดยฝ่ายที่เห็นด้วย เห็นว่า การที่แก้ไขกฎหมายเพื่อที่จะให้คงกรมทางหลวงชนบทไว้ไม่ให้มีการยุบเลิกเป็นเรื่องที่มีความจำเป็น เนื่องจากหากมีการยุบกรมทางหลวงชนบทและมีการถ่ายโอนภารกิจของกรมทางหลวงชนบทไปยังกรมทางหลวงหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้วแต่กรณี อาจส่งผลกระทบต่อในการบริหารจัดการ เพราะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีความพร้อมทั้งด้านงบประมาณและความสามารถในการดำเนินการ และการแก้ไขกฎหมายดังกล่าวเพื่อเป็นขวัญกำลังใจให้แก่ข้าราชการผู้ปฏิบัติงานในกรมทางหลวงชนบท

ส่วนฝ่ายที่ไม่เห็นด้วย เห็นว่า การที่ให้คงกรมทางหลวงชนบทไว้ โดยไม่มีการยุบเลิกจะเป็นการขัดกับหลักการกระจายอำนาจแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเมื่อปลายปี พ.ศ. ๒๕๕๐ มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรมฯ โดยพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๐ ในบทเฉพาะกาล มาตรา ๕๔ โดยขยายระยะเวลาการคงกรมทางหลวงชนบทเพิ่มอีก ๕ ปี ซึ่งการขยายระยะเวลาดังกล่าวทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีระยะเวลาในการพัฒนาความพร้อมในการรับโอนภารกิจจากกรมทางหลวงได้ หรือหากในช่วงของการขยายระยะเวลาดังกล่าวองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังขาดความพร้อมในการรับโอนภารกิจ อาจมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายดังกล่าวได้ ซึ่งเป็นระยะเวลาที่เหมาะสมมากกว่า

๑.๒ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งเป็นผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้แจ้งสรุปได้ดังนี้

๑.๒.๑ กรณีเกี่ยวกับผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... นั้น เห็นว่าการเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้กระทำในฐานะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อันเป็นการเสนอโดยอาศัยสิทธิตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อให้สภาพิจารณา และก่อนที่จะมีการเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้มีการเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาชี้แจงแล้ว โดยเฉพาะกรมทางหลวงชนบท นอกจากนั้น จากข้อเท็จจริงมีหนังสือในนามของคณะกรรมการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเห็นควรให้คงกรมทางหลวงชนบทไว้ เนื่องจากมีภารกิจหลายเรื่อง และถนนเครือข่ายสายรองมีความจำเป็นต้องให้อยู่ในความดูแลรับผิดชอบของกรมทางหลวงชนบทต่อไป

๑.๒.๒ กรณีการยกเลิกบทเฉพาะกาล มาตรา ๕๔ ตามมาตรา ๓ นั้น เนื่องจากการที่ให้คงกรมทางหลวงชนบทไว้ เพราะถนนบางสายยังขาดการปรับปรุงบำรุงรักษา และงบประมาณที่จัดสรรให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่เป็นไปตามอัตราที่กฎหมายกำหนด ส่งผลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีความพร้อมในการรับโอนภารกิจจากกรมทางหลวงชนบท ซึ่งหากเมื่อใดที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความพร้อมในเรื่องงบประมาณ เครื่องมือต่าง ๆ พร้อมสมบูรณ์แล้ว อาจมีการแก้ไขกฎหมายยุบเลิกกรมทางหลวงชนบทได้ นอกจากนั้นการคงไว้ซึ่งกรมทางหลวงชนบทจะช่วยสร้างความเชื่อมั่นภายในองค์กรดังกล่าว

๒. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่หนึ่ง รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ทั้งสามฉบับไปพร้อมกัน ด้วยคะแนนเสียง ๒๓๔ เสียง ไม่รับหลักการ ๙ เสียง งตออกเสียง ๒ เสียง และไม่ลงคะแนน ๑ เสียง และให้ถือเอาร่างพระราชบัญญัติของนายเจริญ จรรย์โกมล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน กับคณะ เป็นหลักในการพิจารณาของคณะกรรมการธิการ

ภาคผนวก

- : ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(นายเจริญ จรรย์โกมล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
พรรคพลังประชาชน กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ
ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(นายเจริญ จรรย์โกมล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
พรรคพลังประชาชน กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

(๑)

(สำเนา)

เลขที่รับ ๓๑/๒๕๕๑ วันที่ ๑๘ เม.ย. ๒๕๕๑

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนอุทองใน ดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๘ เมษายน ๒๕๕๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ร่างพระราชบัญญัติ

๒. บันทึกหลักการและเหตุผล

๓. บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ

ข้าพเจ้ากับคณะขอเสนอร่างพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ประกอบกัน มาเพื่อได้โปรดนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา และหากสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว ก็ขอได้โปรด นำเสนอวุฒิสภาพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) เจริญ จรรย์โกมล ผู้เสนอ

(นายเจริญ จรรย์โกมล)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) ปาริชาติ ชาลีเครือ ผู้เสนอ (ลงชื่อ) มานะ โลหะวณิชย์ ผู้เสนอ

(นางสาวปาริชาติ ชาลีเครือ)

(นายมานะ โลหะวณิชย์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) วิวัฒน์ชัย โหตระไวศยะ ผู้เสนอ

(ลงชื่อ) พรศักดิ์ เจริญประเสริฐ ผู้เสนอ

(นายวิวัฒน์ชัย โหตระไวศยะ)

(นายพรศักดิ์ เจริญประเสริฐ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) ชมภู จันทาทอง ผู้เสนอ

(ลงชื่อ) วีระพล จิตสัมฤทธิ์ ผู้เสนอ

(นางชมภู จันทาทอง)

(นายวีระพล จิตสัมฤทธิ์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(โปรดพลิก)

(ลงชื่อ) เปล่งมณี เร่งสมบุญสุข ผู้เสนอ
(นางเปล่งมณี เร่งสมบุญสุข)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) ประชา ประสพดี ผู้เสนอ
(นายประชา ประสพดี)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) ปรีชา เร่งสมบุญสุข ผู้เสนอ
(นายปรีชา เร่งสมบุญสุข)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) สงคราม กิจเลิศไพโรจน์ ผู้เสนอ
(นายสงคราม กิจเลิศไพโรจน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) ทวีวัฒน์ ฤทธิฤทธิชัย ผู้เสนอ
(นายทวีวัฒน์ ฤทธิฤทธิชัย)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) ทองดี มนิสสาร ผู้เสนอ
(นายทองดี มนิสสาร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) พรพิมล ธรรมสาร ผู้เสนอ
(นางสาวพรพิมล ธรรมสาร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) ธนเทพ ทิมสุวรรณ ผู้เสนอ
(นายธนเทพ ทิมสุวรรณ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) อนุสรฯ ยั่งตรง ผู้เสนอ
(นางอนุสรฯ ยั่งตรง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) นฤมล ธารดำรงค์ ผู้เสนอ
(นางนฤมล ธารดำรงค์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) ดวงแข อรรณนพพร ผู้เสนอ
(นางดวงแข อรรณนพพร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) ธเนศ เครือรัตน์ ผู้เสนอ
(นายธเนศ เครือรัตน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) อธิธิ ศิริลัทธยากร ผู้เสนอ
(นายอธิธิ ศิริลัทธยากร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) สุขาย ศรีสุรพล ผู้เสนอ
(นายสุขาย ศรีสุรพล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) พิษณุ หัตถสงเคราะห์ ผู้เสนอ
(นายพิษณุ หัตถสงเคราะห์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) เกรียงศักดิ์ ฝ้ายสีงาม ผู้เสนอ
(นายเกรียงศักดิ์ ฝ้ายสีงาม)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) อนันต์ ศรีพันธุ์ ผู้เสนอ
(นายอนันต์ ศรีพันธุ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) นันทนา ทิมสุวรรณ ผู้เสนอ
(นางนันทนา ทิมสุวรรณ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) วีระวัฒน์ โอสธานุเคราะห์ ผู้เสนอ
(นายวีระวัฒน์ โอสธานุเคราะห์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) สิรินทร รามสูต ผู้เสนอ
(นางสิรินทร รามสูต)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) สุนทรี ชัยวิรัตน์นะ ผู้เสนอ
(นางสาวสุนทรี ชัยวิรัตน์นะ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

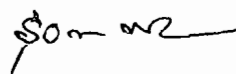
(ลงชื่อ) พัฒนา สังขทรัพย์ ผู้เสนอ
(นางพัฒนา สังขทรัพย์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(๓)

(ลงชื่อ) ไพจิตร ศรีวรรณ ผู้เสนอ (นายไพจิตร ศรีวรรณ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน	(ลงชื่อ) นิยม เวชกามา ผู้เสนอ (นายนิยม เวชกามา) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน
(ลงชื่อ) จุมพฏ บุญใหญ่ ผู้เสนอ (นายจุมพฏ บุญใหญ่) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน	(ลงชื่อ) กฤษดาภรณ์ เสียมภักดี ผู้เสนอ (นายกฤษดาภรณ์ เสียมภักดี) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน
(ลงชื่อ) ประสิทธิ์ วุฒินันชัย ผู้เสนอ (นายประสิทธิ์ วุฒินันชัย) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน	(ลงชื่อ) สถาพร มณีรัตน์ ผู้เสนอ (นายสถาพร มณีรัตน์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน
(ลงชื่อ) สมคิด บาลโธสง ผู้เสนอ (นายสมคิด บาลโธสง) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน	(ลงชื่อ) มลิวัดย์ ธัญญสกุลกิจ ผู้เสนอ (นางมลิวัดย์ ธัญญสกุลกิจ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน
(ลงชื่อ) ฟารีดา สุไลมาน ผู้เสนอ (นางฟารีดา สุไลมาน) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน	(ลงชื่อ) สุรจิตร ยนต์ตระกูล ผู้เสนอ (นายสุรจิตร ยนต์ตระกูล) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน
(ลงชื่อ) บุญรื่น ศรีธเรศ ผู้เสนอ (นางบุญรื่น ศรีธเรศ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน	(ลงชื่อ) อำนวย คลังผา ผู้เสนอ (นายอำนวย คลังผา) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน
(ลงชื่อ) นิพนธ์ ศรีธเรศ ผู้เสนอ (นายนิพนธ์ ศรีธเรศ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน	(ลงชื่อ) จิรวัดณ์ ศิริพานิชย์ ผู้เสนอ (นายจิรวัดณ์ ศิริพานิชย์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน
(ลงชื่อ) ประจักษ์ แก้วกล้าหาญ ผู้เสนอ (นายประจักษ์ แก้วกล้าหาญ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน	

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวรุ่งนภา ชันธิโชติ)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานระเบียบวาระ

สำนักงานการประชุม

พรประภา พิมพ์

41ดี ทาน

อวิธ ตรวจ

(๔)

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

หลักการ

ยกเลิกมาตรา ๕๔ แห่งกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๕๔ แห่งกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม บัญญัติให้กรมทางหลวงชนบทต้องยุบเลิกไปภายใน ๑๐ ปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ แต่เนื่องจากการกิจปัจจุบันที่กรมทางหลวงชนบทดำเนินการอยู่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านทางหลวง และการกระจายความเจริญสู่ชนบท ซึ่งเป็นนโยบายหลักของทุกรัฐบาล โดยกรมทางหลวงชนบทมีหน้าที่หลักในการกำหนดมาตรฐานทางการก่อสร้าง และการบำรุงรักษาทางทั้งทางหลวงชนบทและทางหลวงท้องถิ่นที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองท้องถิ่น (อปท.) ควบคุมในทางวิชาการงานทางฝึกรอบรมเจ้าหน้าที่ทั้งระดับผู้ปฏิบัติและระดับผู้บริหารของ อปท.ทั่วประเทศ กำกับและตรวจตราให้เป็นไปตามมาตรฐานและหลักวิชาการตามที่กำหนดไว้วิจัยและพัฒนางานทางเพื่อสนับสนุนการพัฒนาทางหลวงชนบทและงานทางหลวงท้องถิ่นให้คำปรึกษาและให้ความช่วยเหลือในด้านวิชาการแก่ อปท. นอกจากนั้นกฎหมายทางหลวงได้กำหนดให้กรมทางหลวงชนบทมีหน้าที่เพิ่มขึ้นจากเดิม และมีสาระสำคัญ ๒ ด้านคือ ด้านกำกับตรวจตราและควบคุมทางหลวง และด้านควบคุม รักษา ขยายและสงวนเขตทาง จึงมีความจำเป็นต้องมีกรมทางหลวงชนบทไว้รับผิดชอบภารกิจดังกล่าว ซึ่งมีความสำคัญต่อระบบการคมนาคมขนส่งทางบกของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกวิเคราะห์สรุป

ประกอบร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่..)

พ.ศ. ....

เหตุผลและความจำเป็น

โดยที่มาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๐ บัญญัติให้กรมทางหลวงชนบทต้องยุบเลิกไปภายใน ๑๐ ปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ แต่เนื่องจากภารกิจปัจจุบันที่กรมทางหลวงชนบทดำเนินการอยู่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านทางหลวง และการกระจายความเจริญสู่ชนบท ซึ่งเป็นนโยบายหลักของทุกรัฐบาล โดยกรมทางหลวงชนบทมีหน้าที่หลักในการกำหนดมาตรฐานทาง การก่อสร้างและการบำรุงรักษาทาง ทั้งทางหลวงชนบทและทางหลวงท้องถิ่นที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองท้องถิ่น (อปท.) ควบคุมในทางวิชาการงานทางฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ทั้งระดับผู้ปฏิบัติและระดับผู้บริหาร ของอปท. ทั่วประเทศ กำกับและตรวจตราให้เป็นไปตามมาตรฐานและหลักวิชาการตามที่กำหนดไว้วิจัยและพัฒนางานทางเพื่อ สนับสนุนการพัฒนาทางหลวงชนบทและงานทางหลวงท้องถิ่นให้คำปรึกษาและให้ความช่วยเหลือ ในด้านวิชาการแก่ อปท. นอกจากนั้นกฎหมายทางหลวง ได้กำหนดให้กรมทางหลวงชนบทมีหน้าที่เพิ่มขึ้น จากเดิม และมีสาระสำคัญ ๒ ด้าน คือ ด้านกำกับตรวจตราและควบคุมทางหลวง และด้านควบคุม รักษา ขยายและสงวนเขตทาง

หากมีการยุบรวมกับ อปท. จะส่งผลกระทบต่อบทบาท ภารกิจในการกำหนดมาตรฐาน ควบคุมในทางวิชาการงานทาง ทั้งในลักษณะของทางหลวงชนบทและทางหลวงท้องถิ่น การอบรม เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการเกี่ยวกับงานทางให้กับ อปท. รวมทั้งพัฒนาทางสายรอง จะไม่มีหน่วยงานหลัก รับผิดชอบ หากให้ยุบรวมกับกรมทางหลวง จะส่งผลกระทบต่อกรมทางหลวงเป็นองค์กรขนาดใหญ่เกินไป ไม่คล่องตัวแล้วยังไม่มีความยืดหยุ่นพอเพียงที่จะปรับเปลี่ยนได้อย่างทันการณ์ตามสภาพแวดล้อม ที่เปลี่ยนแปลงไป และไม่สามารถหรือยากที่จะเปลี่ยนแนวทางการบริหารไปสู่การบริหารที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ ตามแนวทางที่ ก.พ. และ ก.พ.ร. กำหนดไว้

กระทรวงคมนาคมจึงมีความจำเป็นต้องมีกรมทางหลวงชนบทไว้รับผิดชอบภารกิจกำหนด มาตรฐาน ควบคุมทางวิชาการ และฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ของ อปท. รวมทั้งพัฒนาทางสายรอง เนื่องจากเป็น ภารกิจที่มีความสำคัญต่อระบบการคมนาคมขนส่งทางบกของประเทศ โดยยกเลิกบทเฉพาะกาล มาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ ปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๐